

MÜSİLAJ

[Yazı ve Fotoğraflar] Tahsin CEYLAN | Su Altı Görüntüleme Yönetmeni

Asya ve Avrupa kıtalarını birbirinden ayıran, Karadeniz sularını Ege ve Akdeniz'e bağlayan ülkemizin tek iç denizi. Jeopolitik konumuyla benzersiz, Karadeniz'den gelen yüzey sularıyla zengin Marmara, aynı zamanda dünyanın en genç ve dinamik su kütlelerinden biri. ➔

Atıksular, kıyasal yerleşim, avcılık baskısı, yoğun deniz trafiği ve küresel iklim değişikliğinin olumsuz etkileri Marmara Denizi'nin hayati varlığını uzun bir süredir tehdit ediyor. Nefes ve geçim kaynağımız olan Marmara, 'müsilaj' diğer bir adıyla 'deniz salyası' baskısına sahne oluyor.

Marmara Denizi'nin en büyük mercan popülasyonu müsilaj baskısı altında. ➡

Su yüzeyi sarı renkli kalın bir tabaka ile kaplanırken, esas trajedi suyun altında yaşanıyor. Sudaki oksijen yok oluyor. Pek çok canlının yaşamı sona eriyor, biyoçeşitlilik azalıyor.

Sivriada'nın 20-30 metre derinliklerinde belki de Marmara Denizi'nin en büyük mercan popülasyonu var. Eunicella cavolini nesli tehlike altında ve Uluslararası Doğa Koruma Birliği (IUCN) nin kırmızı listesinde. Büyük bir müsilaj baskısı altında, polipleri açarak beslenirler ve şu an müsilajla kaplı, beslenemeyecekleri için yaşamlarını kaybedecekler.

Tüm ekosistemi olumsuz etkileyen bu oluşum, kapalı bir deniz olan Marmara'nın geleceğini tehdit ediyor. Atık suların ve tarımsal faaliyetlerin neden olduğu azot, fosfor ve besin tuzlarının artışı, sorunun temel kaynağını oluşturuyor. Artılmadan denize bırakılan organik maddeleri sindiren fitoplanktonların bir grubunu oluşturan dinoflagelatlar bu oluşumun nedeni. Ancak su yüzeyinde yada dipte gördüğümüz sarımsı jelimsi tabaka ölü halleri ve ortamdaki oksijeni hızla tükettiklerinden derinlerdeki yaşam büyük tehlike içinde kalıyor.

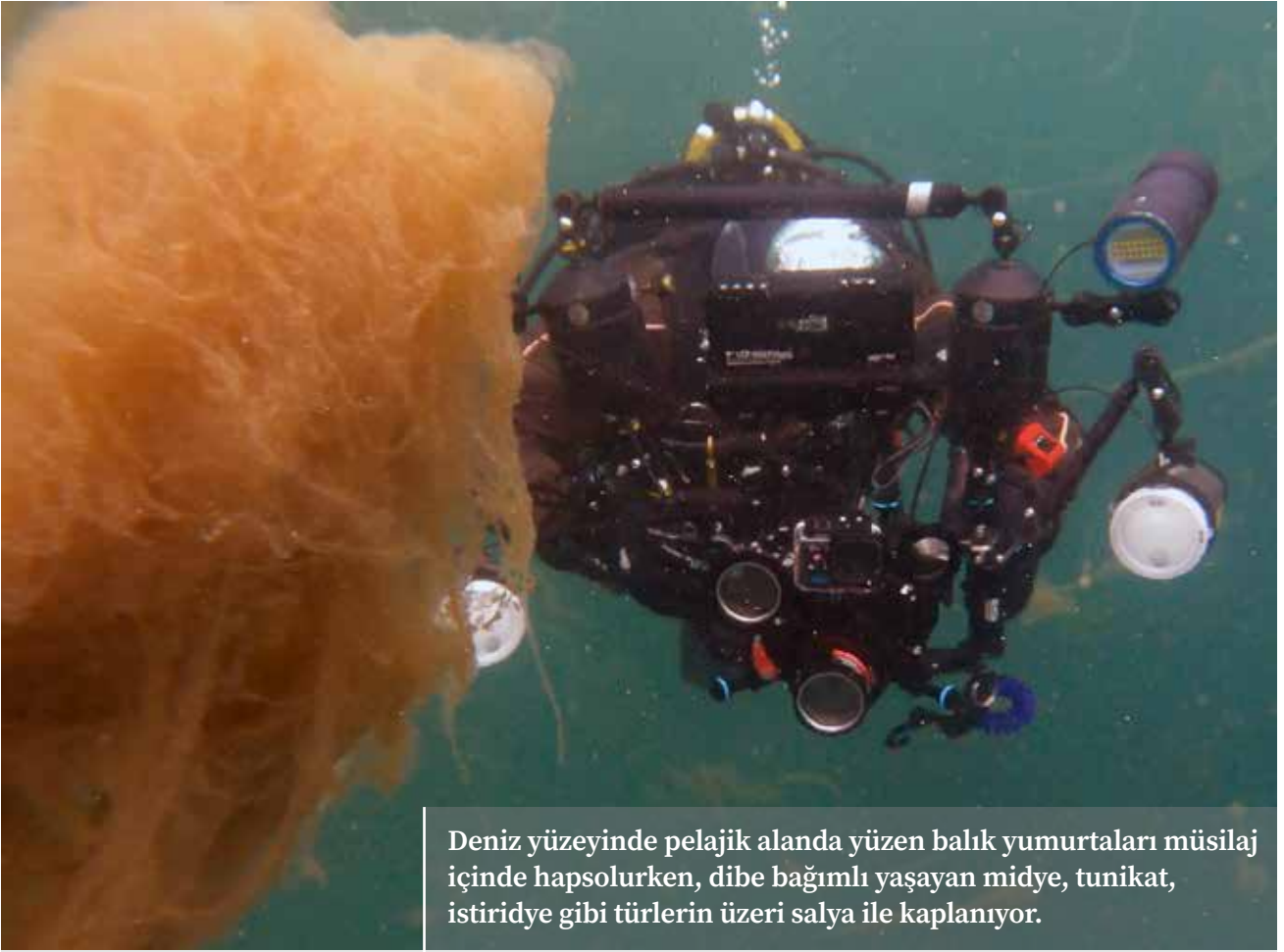
Sahil Güvenlik İstanbul DEGAK timleri ile yaptığımız dalışlarda bu büyük trajedinin tanığı olduk.

Deniz çayırları, yosun ve alglerin güneş ışığıyla temasını kesip, fotosentez yapmalarını engelliyor. Yaşayan denizimiz, acil müdahale gerektiren bir hastaya dönüşüyor.

Bu sorunun çözümü için 06 Haziran 2021 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği tarafından 22 maddeden oluşan Marmara Denizi Eylem Planı açıklandı. Eylem Planı kapsamında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı koordinesinde ilgili kurumlar, bilim insanları ve Sahil Güvenlik Komutanlığının da katılımıyla Marmara Bölgesi'ndeki tüm liman/marina/balıkçı barınağı/çekek yerlerini kapsayan bir analiz çalışması gerçekleştirildi. Bu çalışma kapsamında tesis kurulumu, arıtma sistemleri uygulamaları ve maliyet analizleri detaylandırıldı.

Ayrıca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile koordineli şekilde yürütülen diğer bir çalışmada Sahil Güvenlik Komutanlığı hava unsurları ve dalış timlerinin de desteğiyle müsilajın yayılım gösterdiği bölgeler ile deniz ekosistemi üzerindeki etkileri gözlemlendi. Yapılan tüm bu çalışmalar, müsilajın ekosistem üzerindeki etkilerinin bilimsel olarak değerlendirilmesi, önleyici tedbirlerin belirlenmesi ve etkin müdahale stratejilerinin geliştirilmesi açısından önemli katkılar sunuyor.

Unutmayalım ki sahip olduğumuz hassasiyet, davranışlarımızla gelişir ve kültüre dönüşür. Bu nedenle öncelikli sorumluluğumuz yaşam kaynağımız olan denizlerimizi kirletmemek olmalıdır. ■

Deniz yüzeyinde pelajik alanda yüzen balık yumurtaları müsilaj içinde hapsolürken, dibe bağımlı yaşayan midye, tunikat, istiridye gibi türlerin üzeri salya ile kaplanıyor.

